

denne saa let foranderlig, at den efter dens § 57 endog saa aldeles kan omgjøres i alle dens Punkter, dersom Ministeriet kun bliver enigt derom med 40 af Rigsraadets Medlemmer. Under saadanne Omstændigheder troer jeg, at man slet ikke for Diebliffet kan tale om, hvordan denne Fællesforfatning om ganske kort Tid, eller allensfals om et Aars Tid, vil komme til at see ud, naar Rigsraadet virkelig kommer til at træde sammen, og jeg troer derfor, at man maa være meget betænkelig ved at gaae ind paa at fatte en Beslutning. Jeg for min Deel kunde allensfals ikke finde mig deri, medmindre vi fik saadanne Tilfagn, der gjorde det muligt at give et betinget Ja.

Jeg skal ikke opholde det ærede Thing med at tale om Enkeltheder i dette Udkast til en Fællesforfatning, fordi det allerede er berørt af mange andre ærede Medlemmer, og fordi der synes at være en ganske særdeles stor Overensstemmelse mellem Thingets Medlemmer, baade mellem dem, som anbefale, at vi uden videre skulle antage Udkastet, og mellem dem, som erklære sig derimod, ja, at der næsten er en fuldkommen Enighed derom, at dette Udkast paa ingen Maade tilfredsstiller. Jeg skal blot tillade mig at henlede Opmærksomheden paa Valgsystemet for Repræsentationen for Fællesanliggenderne, som tildeels ikke er blevet berørt, saavidt jeg har bemærket, af nogen af de foregaaende Talere. Den ene Deel af Repræsentationen, der skulle bestaae af Kongevalgte, skal jeg ikke videre omtale, men naar det er sagt, at der ogsaa af Rigsdagens Medlemmer skal vælges nogle Delegerede, saa finder jeg, at Bestemmelserne herom, saaledes som de læses i Udkastet, staae i en saadan Modstrid med Grundloven og vor Forfatning, at vi paa ingen Maade i den Form kunne gaae ind paa dem. Dersom nemlig Rigsdagen, eller — for nu at holde os til dette Thing — Folkethinget skulle vælge Medlemmer til at træde ind i Rigsraadet, saa er det ganske klart, at Folkethinget ikke har nogen Betydning, uden naar vi ere samlede her; naar vi have vor Formand, og Formanden har erklæret Møderne for aabnede og Forsamlingens Discussion begynder, kun fra det Diebliff af og til han slutter Møderne ere vi istand til at tage nogen Beslut-

ning, og saasnart Møderne ere sluttede, saa gaaer Enhver af os hjem som Privatmand og har som Rigsdagsmand slet Intet at sige. Nu er det derimod paatænkt, at det skulde gaae heelt anderledes til ved disse Valg, men den Maade, som saaledes tilfjgtes at skulle gjennemføres, finder jeg ganske uforenelig med Rigsdagens hele Stilling; thi naar vi komme hjem, ere vi vel Rigsdagsmænd, men vi kunne ikke gjøre Noget som Rigsdagsmænd, og dersom man siger til os, at vi skulle handle som Privatmand, saa have vi aabenbart ingen Fuldmagt dertil. Vi ere ikke kaldede til at være Rigsdagsmænd af Regjeringen, men vi ere kaldede af Folket, og Folket har ikke, idet det valgte os, givet os den allerminste Fuldmagt til, at vi, uden her at være samlede med vor Formand, kunne vælge Nogle i eller udenfor Forsamlingen til paa dets Vegne at træde ind i Rigsraadet. Jeg kan derfor ikke skjønne andet, end at det vilde være aldeles uforvarsligt, om Rigsdagen vilde gaae ind paa en saadan Valghandling. — Med Hensyn til de umiddelbare Valg skal jeg gjøre opmærksom paa, at, dersom der ikke før havde været en dansk Grundlov og Valglov, dersom det var hos os, som det er i Holsteen og i Slesvig, ja saa kunde det vel være taaleligt for Folket, at der blev sat en Censur for dem, der skulde tage Deel i Valgene. Men hos os har det fra Begyndelsen af været anderledes, og derfor maa det danske Folk naturligen og nødvendig spørge sig selv og sine Tillidsmænd, om hvordan det vel kunde hænge sammen, at ¹⁵/₁₆ Deel af Folket skulde berøves den Ret, som de ere i en grundlovs-mæssig Bestielse af, og jeg troer, naar dette Spørgsmaal kom til os, vilde det være umuligt, at vi paa nogen tilfredsstillende Maade kunde besvare det. Det maatte være naturligt, at, naar der skulde vælges ved umiddelbare Valg til den danske Rigsdag, at der da ikke blev seet hen til, hvorledes Valget for Hertugdømmernes Bedkommende kunde udføres. Det er mig ganske klart, at, som Planen er lagt for Valget til dette Rigsraad, er der saa mange Maader at vælge paa, at det meget godt kunde være saaledes, at der var en Valgmaade, som gjaldt for Kongeriget Danmark og en for Hertugdømmerne, og saaledes maatte jeg